

Letették az iskolatáskát

Sikeres évet zártak az iskolában, hangzott el Mosonyiné Hofer Szonja tagintézmény-vezető értékelése során a Faluházban. Tizenhárman ültek iskolapadba tavaly szeptemberben, s a két negyedikes kisdíák, Hadnagy Flóra és Pliske József már felső tagozatban, a somlói anyaiskolában kezdte az új tanévet.

A tanulmányi munka mellett jutott idő a jeles napok megünneplésére, a különböző akciók megszervezésére, és még egy budapesti kirándulásra is, hangzott el az évzárón, melyen jelen volt Menoni Gabriella polgármester mellett Hartdégenné Rieder Éva igazgató.

A 2012/2013-as oktatási évet tízen kezdik meg a faluban, s mivel nem volt beiratkozó, nem indul első osztály.

Az ünnepséget a bizonyítványosztás zárta, majd a szülői közösségnek köszönhetően sütemény, édesség és üdítő várta az immár vakációzó tanulókat, s még egy meglepetés is: Kisteleki Zoltán gyermekműsora.

24 órás horgászverseny

Izgatottan kémlelte az eget június 23-án Szabó László, a várgesztesi horgász egyesület elnöke, hiszen tavaly hűvös, esős időt fogtak ki viharos széllel az egész napos horgászverseny idejére. Szombaton reggel azonban ideális körülmények várták a pecásokat.

Tizennégy kétfős csapat nevezett az év legnagyobb helyi horgászeseményére, s a kapásra sem lehetett panasz, amit még az is segített, hogy a héten mintegy két mázsa halat telepítettek a tóba.

Bár az indulók felének egyetlen egyszer sem mozdult meg a kapásjelzője, a vasárnap reggeli mérlegeléskor kiderült, jól teljesítettek a csapatok. A versenykiírás szerint minden kifogott hal grammja egy pontot ért, míg darabonként 10 pontot kaptak a horgászok, így a taktikának is komoly szerepe volt a végső sorrend kialakulásában. Hiába mértek 38 kilós csukát, illetve közel három és fél kilós pontyot az ellenőrök, a későbbi győztes csapat tagjai 187 darab kishalát fogtak ki, s ez el is döntötte a sorrendet.

Az első helyet Ható Gábor és Fazekas Gábor szerezte meg 2741 ponttal, a másodikat Schaffer Márton és fia, Schaffer Ervin 1396 ponttal, míg a képzeletbeli dobogó harmadik fokára Schalkhammer Ferenc és Laurencsics Imre állhatott 931 ponttal.

Anyagtorlódás miatt több esemény is történt a faluban, melyek nem fértek bele e havi lapunkba. Az ezekről szóló tudósításokat augusztusi számunkban olvashatják!

2012. JÚLIUS

VÁRGESZTES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI ÉS INFORMÁCIÓS HAVILAPJA

XIX. Csengőnap Várgesztesen

Tizennyolc évvel ezelőtt az egyik várgesztesi lokálpatrióta, Náci bácsi feleségével nemzetiségi népviseletbe öltözve, lovaskocsival, csengő és harangzúgás közepette érkezett a várrétre, emlékeztetve a helyi német nemzetiséget arra, hogy a bajországi telepések éppen 250 évvel ezelőtt érkeztek erre a területre. Azóta minden évben megrendezik a Csengőnap falunapot a festői környezetben fekvő településen, idén tizenkilencedszer. Ez alkalommal egyébként egy másik jeles napra is emlékeztek a jelenlévők: 10 évvel ezelőtt készült el a modern, minden közösségi igényt

kielégítő Faluház, aminek évtizedes történetét fotókiállítás elevenítette fel. Dél előtt a gyerekeknek kedveskedtek a szervezők, és nagy sikert aratott az Ákombákom bábcsoport előadása, de a legkisebbeknek a továbbiakban sem kellett unatkozni, hiszen ugrálóvár, arcfestés és lovaglás várta őket. Koradélután Menoni Gabriella polgármester és Pillmann József a helyi német nemzetiségi önkormányzat elnöke köszöntötte a vendégeket, köztük Takács Károly oroszlányi és Hartdégén József vértessomlói település-vezetőt.

A falu első embere a hagyományoknak megfelelően, egy-egy Bibliával ajándékozta meg azokat a diákokat, akik az idén fejezték be általános iskolai tanulmányaikat. Szintén ajándékkal térhetett haza az a nyolc fiatal család, ahol az elmúlt évi Csengőnap óta kisbaba született, valamint az a négy óvodás, akik szeptemberben megkezdik iskolai tanulmányaikat, de Menoni Gabriella azoknak is köszönetet mondott, akik sokat tettek azért, hogy felépülhessen Várgesztes egyik büszkesége, a Faluház. Az ünnepséget követően a meghívott nemzetiségi

együttesek produkciói szórakoztatták a falu lakóit és meghívottjait. Elsőként az óvodások táncának tapsolhattak a jelenlévők, majd sorra léptek színre az gyermek táncosok, a baji dalkör, Áprily Géza, aki jódlí előadásával szerzett emlékezetes perceket, a dunaszentmiklósi nemzetiségi dalkör, a gesztesi felnőtt táncosok, a vértessomló dalkör és a falu német kultúregyesületének dalköre.

Az egész napos programot bál zárta, melyen a Várgesztesi Vagányok zenekar szolgáltatta a talpalávalót.

GESZTESI KRÓNIKA • Közéleti és információs havilap • Lapalapító és kiadó: Várgesztes Község Önkormányzata, 2824 Várgesztes, Arany J u 47. • Felelős kiadó: Menoni Gabriella polgármester • Főszerkesztő: Salamon Gyöngyi, e-mail: salamony@t-email.hu • 20/9611-833 • Hirdetésfelvétel: 20/9611-833 • Lapzárta: minden hónap 8. napja. Megjelenik havonta 230 példányban. • Készül: Sollers nyomda - Tata, felelős vezető Belec Zsolt - 12/124/2011. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy az olvasói leveleket, reflexiókat rövidített formában, szerkesztve közölje. Ezek az írások nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét. A meg nem rendelt anyagok és hirdetések tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal. Anyagokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ISSN: 2062-5472

A DÉDI KÁPOLNAPUSZTÁRÓL

„Mikor megszülettem, sírtam, Te máris szerettél. Felneveltél, dédelgettél, Óvtál és védteél. Köszönöm Neked, hogy segítettél, Köszönöm, hogy megértettél. Meghálalni a sok jót nem tudom, Míg élek szeretetem Neked adom, És büszkén mondhatom: Az én Édesanyám egy csodálatos asszony!”

2003 tavaszán, a Wachter ház felújításának finisében a padlásra laktunk. Feleségem évtizedes vágya teljesült, hogy madárscicsérgésre ébredhettünk. A szomszédból meg kedves kiskacsák kellemes hápogását is hallottuk. Julcsi unokám annyira kedvelte az apróságokat, hogy két marokkal szórta át a kerítésen a pirosító ribizli fűrtöket. Paula néni meg azt gondolta, hogy a kacsák megzavarták az alvásunkat, és mint igazi jó szomszéd, szükségét érezte a kárpótlásnak. Oberling Paulina József öccse és Mária húga társaságában élt szülei házában, Kápolnapusztán. Oberling nagypapa az első világháborúban megsebesült a karján. 12 pengős rokkant nyugdíjért minden hónapban lovas kocsiment Csákvárra, de soha nem tért haza cukorkák nélkül, nagy örömet szerezve ezzel négy unokájának. Paula legkedvesebb gyerekkori élményei közé tartozott az iskolába járás. A kápolnai gyerekek gyalog mentek Gántra, Mayer János tanító iskolájába, aki feleségével kettesben több mint 100 gyereket tanított. A gyerek csapat iskolába menet, jövet remekül eljátszott az erdőben, különösen télen. Ebből aztán elkésések adódtak, és az örömet öröm követte. Oberling Papa nagyon szigorú volt. „Kuss volt, ha megszólalt.” Nem bántotta a gyerekeit, de a büntetés nem maradt el. A pontosság mindig nagy követelmény volt: a hat óras harangszó után minden gyereknek otthon volt a helye. Nagy büntetésnek számított, ha a havonta szokásos 2 vagy 5 fillért nem vihették be az iskolába. Ezeket a pénzeket a tanító könyvekre szedte, a vidékről bejáróknak meg lábbelit vásároltak, hogy télen lecserélhessék az átnedvesedett. Paula már 12 éves korában

kezdezt szolgálni. A családnak volt egy kevés bérelt földje. A Papa az erdőbe is járt dolgozni. A Mama, Schmidt Julianna tejfő, túró meg vaj eladásából tudott egy kis pénzt csinálni. Paula szeretett dolgozni, mindent megcsinált, amire kérték. Egy kis élelem és valamennyi pénz volt a fizetség szolgálataért, de az is nagyon jól jött a családnak. Pesten 6 évig szolgált egy három gyerekes családnál, akik a Boráros téren laktak egy negyedik emeleti lakásban. Szinte Ő pótolta az anyát, aki Csepelre járt dolgozni. Volt olyan nyár, hogy a kis Bélát is magával vitte Kápolnára. Pest bombázása után hazatérve, először Mindszentpusztán dolgozott az erdőszélén, majd Oroszlányban elvállalta két gyermek felügyeletét. Ekkor már 20 éves hölgyként vágott neki az útnak a hegyeken át. Csodával határos módon a Vértesben dúló háború katonái nem bántották útközben. Egy alkalommal éppen akkor ért haza, amikor a falu férfijait mind az utcán találta, meggyilkolva. Csupán az édesapja és még három férfi nem esett áldozatul, akik éppen nem tartózkodtak a faluban. Az esztelen vérengzést egy szökött partizán szervezte, akit a csendőrök rajtakaptak a fosztogatáson. Csákszerényből szökött meg és tért vissza a halálbrigáddal 1945. március 6-án. A II. Ukrán Front katonái először Gántra, majd Pusztavámra hajtották a falu lakóit. Újabb rövid Gánti tartózkodást követően, késő ősszel térhettek haza, hogy a szétdőlt házaikat

újra lakhatóvá tegyék. Végül Kápolnapusztá sorsa az 1946. májusi kitelepítéssel pecsételődött meg. Mára csak néhány bedőlt pince és az emléketemő jelzi, hogy egykor itt emberek éltek. Wohl József Várgesztesen született. Édesapját 4 évesen, édesanyját 15 évesen veszítette el. Katona éve alatt többször megfordult Kápolnán, ahova Magdolna testvére házasodott. Ennek köszönhetően rátalált Paulára, egymásba szerettek. Hiába érveltek a leány szülei, hogy semmiük sincs, Ők úgy gondolták, hogy a boldogság nem a gazdagságon múlik, és 1946. február 8-án összeházasodtak. Paula akkor még nem is gondolta, hogy nem csak a szülei háztól, hanem a három hónap múlva a kitelepítettek sorsára jutó szüleitől is elbúcsúzik. A közös életüket a másik Wohl testvér, János özvegyével és két gyerekekével együtt kezdték Várgesztesen. Paula számára József, majd Magdika születése hozta meg a boldogító érzést, hogy már kezdi magát itthon érezni, és már nem vágyódik annyira, Kápolnára. Kettőjük szorgalmas munkájának köszönhetően tudtak megvásárolni egy portát az Arany János u. 76-ban, de még sok éven át kellett keményen dolgozniuk a bányában és az erdőben, hogy megépülhessen az új ház. A kőműves nem akart hinni a szemének, hogy Paula és két segítője, Schmidt Boriska és Mózer Mária milyen remekül dolgozik a keze alá. Ebben a szép házban még Hertay Mária is vendégeskedett, amikor a

templomban végezte szemet gyönyörködtető művészi munkáját. Az ifjabb Wohl József Schalkhammer Erzsikét választotta párjának. Villanyszerelő szakértelmének és segítőkészségének az egész falu volt a haszonélvezője. Az apósától eltanult disznóvágási tudományát is igen sok háznál gyümölcsöztette. Kifogyhatatlan energiájából még a templomátya teendőkre is futotta. Közben sorban születtek gyerekei és unokái. Viola Vaski Andrásal kötött házasságából született Bianka és Áron okozott nagy örömet az egyre bővülő Wohl-Oberling családnak. Gyöngyi, a diákok által nagyon kedvelt némettanár Nyerges Lacival kelt egybe, hogy megszülethesen a legfiatalabb dédunoka, Zselyke. Magdika Kluber Jánosnak fogadott örök hűséget. Ketten tovább öregbítették a Várgesztesi vendéglátás jó hírét. A Várban kezdték, majd a Rizing kocsmában folytatták a falu lakóinak, a turistáknak és más vendégeknek nyújtott színvonalas kiszolgálást. János fiuk mai napig nagyon szorgalmasan képzik magát, második diplomáját szerezve, fontos beosztásokban dolgozik, és eközben folytatja szülei vendéglátói tevékenységét is, jelenleg Várgesztes alpolgármestere. Leányainak, Anitának és Petrának Ispán Anikó a boldog édesanyja. Ibolya óvónő és Hartdégen Zoltán erdész házasságának gyümölcse Zsófi és Anna. A Dédi legnagyobb boldogsága, hogy az egész család itt él a környezetében. Sokszor hallani a ház előtt elhaladó utódoktól, amint kedvesen beszélnek: „Szia Dédi!” Az egész család óvja, védi, aggódik érte. Zselyke mondja: „Add ide a kezdet Dédi, nehogy essél!” A 21 éve özvegy Dédi napjait beara nyozzák az élők, de nem feledkezik meg azokról sem, akik már a temetőben vannak, a férjéről és a fiáról. Naponta kétszer leballag, hogy friss virágot tegyen az anyalka kezébe. Drága Dédi! A 88. születésnapodon kívánjuk, hogy még tovább így legyen!

-TJ-

Négyen mentek, négyen jönnek

Négy apróságot búcsúztattak az óvoda ballagási ünnepségén, akik szeptembertől az iskolapadban kezdik meg tanulmányait, de a létszám változatlan marad, hiszen négy új ovist várnak a következő nevelési évben – tudtuk meg Pillmann Katalin intézményvezetőtől. A hagyományoknak megfelelően, népviseletben vonultak a gyerekek az eseménynek helyt adó konferencia terembe, ahol a szülők, nagyszülők, ismerősök és rokonok várták őket. Az intézményvezetői köszöntőt követően német és magyar nyelvű műsorral búcsúztak egymástól az aprótalpúak, majd a szülői szervezetnek köszönhetően kerti partival zárult az óvoda ballagási ünnepsége a Faluház udvarán.

Mióta beleszerettem a Mészároshegy-Várhegy-Hideg lyuk-Vöröshegy-Vajdatemető által koszorúzott völgybe, Várgesztesbe, azt észlelem, hogy irigyeinek száma folyamatosan növekszik.

Az ottlakók igyekezete és szorgalma, kitartása csodákat művelt! Amit csak én láttam: minden település díszre lenne a faluház, mely a földből nőtt ki a szemem láttára. Benne élet van, tanítanak, nevelnek, nővelnek. Sportolnak, játszanak, táncolnak, zenélnak, s ha kell, mulatnak is. A minap meg kellett állnom, egy helyi „kisművész” részletet zongorázott Erkel Hunyadi László című operájából. Olyan szép volt, hogy csak álltam, azt se tudtam hirtelen hová indultam... Van mit irigyelni!

Az elmúlt években új tető repült a templomra, majd Nándor püspök új harangot szentelt, ami most már csengő hangon jelzi az idő múlását, köszönti az érkezőt, búcsúztatja a távozót. Van mit irigyelni! Az új focipálya elkészültét a szarvasok is díjazták. Ma már nem legelhetnek, az új vadvédő kerítés elkészült. Csak akkor jöhetnek be, ha rudli helyett focicsapatot alakítanak. Van mit irigyelni!

Alig köszöntött be az idei január, szorgos kezek kopácsoltak a templom külső vakolatán megkezdődött a külső felújítás, ablakcsere, lábazatcsere. Mint az oly emlékezetes, tavaly februárban szomorú hírre ébredtünk, földrengés károsította templomunkat. A kárfelmérést követően Spányi Antal püspök személyes ügyének tekintette a kármentést, így a külső felújítást belső javítás, majd festés követte. Június utolsó vasárnapján még az orgona is szebben szólalt meg a megszüpült templombelsőben. Van mit irigyelni!

De nincs vége! Egy nyertes pályázat segítségével a temetőkert rendezése is megkezdődhet, amire már korábban készültek tervek... Van mit irigyelni! De mit is kéne irigyelni valójában? Mert a ház nem építi önmagát. Irigyelni a gesztesiek összefogását kell. Azt, hogy az estleges nézeteltéréseken úrrá tud lenni a tenni akarás, a gyomot elnyomja a virágözön, mint úrnapiak a sátrakat. Mindez Isten segítségével és áldásával. -KJ-

Emlékoszlopot avattak

Ünnepélyes keretek között avatták fel a faluban azt az emlékoszlopot, amit az Esterházy familia állíttatott még 1838-ban egy szerencsés kimenetelű vadászbaleset emlékére.

Százhetvennégy évvel ezelőtt az Esterházy család vendégeként a Várgesztes fölött magasodó Vadász-dombon vadászott Trenk báró, akivel egy felbőszült vadkan szembefordult, de a báró szerencsésen túlélt a támadást. Ennek emlékére akkor ott egy márványoszlopot állíttatott a terület birtokosa. Az idők folyamán az erdőben lévő oszlop ledől, környezete is elhanyagoltta vált, majd később a Vértesi Erdő-

gazdaság tatabányai központjához udvarára került.

Az ünnepségen megjelentek Menoni Gabriella polgármester köszöntötte, majd Kocsis Mihály, a Vértesi Erdő Zrt. vezérigazgatója ismertette a helyreállítás történetét. Mint elmondta, egy évvel ezelőtt merült fel a gondolat, hogy a társaság által őrzött emlékkövet újra az eredeti helyszín közelében állítsák ki annak rendbetételét követően. Így mostantól a község háza melletti parkban ismét teljes szépségében emlékeztet a márványoszlop a több mint százhetven évvel ezelőtti szerencsés kimenetelű vadászbalesetre.

Lesz ez jobb is!

Jó hangulatú szezonzáró összejövetelen értékelt a labdarúgók teljesítményét Pillmann Ferenc elnök a Várgesztesi Sport és Faluvédő Egyesület eseményén, a Faluház udvarán.

Nehezen indult tavaly ősszel a bajnokság, hiszen – bár közel 13 millió forintból megújult a labdarúgópályájuk – a hazai mérkőzéseiket az elején idegen pályán játszották, s ez is rányomta bélyegét a szereplésükre.

A Horváth Attila irányította felnőttek a 16 csapatos mezőnyben 2011 decemberében a 13. helyen álltak, ami azzal is magyarázható volt, hogy az ifjúsági együttesből 5-6 fiatal lett beépítve, s amíg ez tartott, bizony dőcögött a szekér. Nem volt könnyebb az ifik trénerének, Horváth Józsefnek sem a helyzete. Csapatából többen kiöregedtek, vagy továbbtanulásuk miatt nem tudták vállalni az edzéseken, mérkőzéseken való részvételt.

Mindezeket figyelembe véve jó eredményként könyvelhető el, hogy a felnőttek a bajnokságot a tizedik helyen zárták, míg a fiatalok a II. helyet szerezték meg.